

Rodgersia A. Gray

Saxifragaceae

5 druhů původem z Japonska.

Statné, vytrvalé byliny se silným, plazivým, hnědě šupinatým oddenkem. Dekorativní velkým listem „deštníkovitého tvaru“. Listy jsou střídavé, dlouze řapíkaté, dlanitě či zpeřeně dělené, lístečky zubaté. Drobné [květy](#) v bohatých, vzdušných terminálních [latách](#), objevujících se v létě představují typ [závojitého květenství](#). Kalich 5 čtný, bílý, růžový nebo červený, koruna chybí, tyčinek 10, semeník 2-3 pouzdrý, plod tobolka.

V pěstování nejčastěji *Rodgersia podophylla*, *R. aesculifolia*, *R. pinnata*, *R. sambucifolia*, méně *R. henrici*.

***Rodgersia podophylla* Gray** (syn. *R. japonica* Regel)

Původ: Japonsko, Korea

Ekologie: vlhké horské lesy v nadmořské výšce 700 – 2000 m; hemikryptofyt

Růstové a vzhledové charakteristiky: Přibližně 90 cm vysoká v listu, 130 cm v květu. List velký, dlouze řapíkatý, dlanitě dělený, lístečky přisedlé, 15 – 30 cm x 10 – 15 cm velké, obvejčité s klínovitou bází. Nejširší v horní třetině, se 3-5 zubatými laloky na špičce. Listy při rašení bronzově vybarvené, na [podzim barvící](#) do červena. Lata špinavě bílých květů s nádechem do žluta mírně [převyšuje listy](#). Rozkvétá v VI – VII.

Rodgersia podophylla

***Rodgersia pinnata* Franch.**

Původ: Čína

Ekologie: vlhké horské lesy, lesní okraje, stinné travnaté svahy, alpské louky, skalnaté propasti v nadmořské výšce 2000 - 3800 m; hemikryptofyt

Růstové a vzhledové charakteristiky: Přibližně 90 cm vysoká v listu, 150 cm v květu. Báze řapíků listů hnědá, dlouze chlupatá. Přízemní i stonkové [listy](#) 6-9četné, z nichž 3-5 jsou terminální, 3-4 verticilátní. Lístky elipčité nebo podlouhlé, 6,5 – 32 x 3 – 12,5 cm velké, chloupkaté podél žilnatiny na rubu listu, na líci lysé nebo štětinaté. Báze listu pozvolně zužující, okraj dvojité zubatý, vrchol zašpičatělý. [Květy načervenalé](#), v latách 20 – 30 cm velkých.

Rodgersia pinnata

***Rodgersia aesculifolia* Batalin**

Původ: Čína

Ekologie: vlhké horské lesy, lesní okraje, porosty keřů, alpské louky, skalnaté propasti v nadmořské výšce 1100 - 3800 m; hemikryptofyt

Růstové a vzhledové charakteristiky: 80 – 120 cm vysoká (v kultuře i více), oddenek uvnitř růžový. Řapíky hranaté, listy dlaniťe dělené, 15 – 40 cm v průměru, svým vzhledem připomínající [list Aesculus hippocastanum](#). Lístků 5 – 7, obvejčité, 7,5 – 30 x 3 – 12 cm velké, často tenké kožovité, podél žilnatiny na rubu dlouze štětinaté, na líci řídce žláznatě chlupaté mezi žilnatinou. Báze klínovitá, okraj čepele zubatý, vrchol krátce zašpičatělý. Květenství latnaté, pyramidální, 26 cm velké, květy bílé, rozkvétající v VI – VII.

Rodgersia aesculifolia

***Rodgersia sambucifolia* Hemsl.**

Původ: Čína

Ekologie: vlhké horské lesy, porosty keřů, alpské louky, skalnaté propasti v nadmořské výšce 1800 - 3700 m; hemikryptofyty

Růstové a vzhledové charakteristiky: 0,8 – 1,2 m vysoká bylina. Lodyhy lysé, listy zpeřené, 3 – 9 (10) čtené, řapíky listů u bázi dlouze hnědě štětinaté. Lístičky 5,5 – 20 x 2 – 9 cm velké, podél žilnatiny na rubu dlouze štětinaté, na líci řídce žláznatě chlupaté mezi žilnatinou. Báze klínovitá, okraj čepele zubatý, vrchol krátce zašpičatělý. Přízemní i stonkové listy se 3 terminálními lístičky, zbylé (6 – 7) postranní, obvykle vstřícné, zřídka střídavé. [Květní lata](#) 15 – 28 cm velká, květy bílé až narůžovělé, rozkvétající v VI – VII.

Rodgersia sambucifolia

Nejvýznamnější odrůdy:

<i>Rodgersia podophylla</i>			
‘Rotlaub’	mladé L. červené	Bílý K.	100 cm
‘Smaragd’	Světle zelený L.	Krémově bílý K.	120 cm
‘Pagode’	bronzový, později zelený, na podzim vínový	Krémově bílý K.	90 cm
<i>Rodgersia pinnata</i>			
‘Maurice Mason’	mladé L. hnědé, později zelené	Růžový květ	120 cm
‘Superba’	mladé L. růžové až bronzové, později tmavě zelené	Světle růžový K.	120 cm
‘Chocolate Wings’	Čokoládový L.		150 cm
<i>Rodgersia sambucifolia</i>			
‘Mountaim Select’	Tmavě zelený L.		120 cm

Pěstitelské vlastnosti a požadavky rodu *Rodgersia*: Ideálním typem stanoviště jsou vlhké, na živiny bohaté, humózní půdy s přidavkem rašeliny v polostínu až stínu. Tolerují i plné slunce, na kterém vybarvují do bronzova, půdy však musí být trvale velmi vlhké, až mokré, i tak se však často stává že listy jsou [sluncem popálené](#).

Trvalé zamokření v podobě stojící vody však nesnáší. Všechny pěstované druhy jsou na území ČR mrazuvzdorné. Daří se jim ve vyšších nadmořských výškách s vyšším úhrnem srážek v chladnějším klimatu. Suché a horké klima jižních oblastí jim příliš nevyhovuje. Náleží k pomalu rostoucím a dlouhověkým trvalkám s velkými nároky na prostor (cca 1 – 2 rostliny na m²). Před začátkem rašení na jaře je vhodné jim pravidelně přisypávat směs rašeliny a humusu. Sucho a plné slunce nesnáší.

Množení: semenem, dělením

Použití v zahradní a krajinářské tvorbě: *Rodgersia* je divoce rostoucí trvalka se záhonovým charakterem. Sieber (1990) ji zařadil do stanovištního prostoru Gehölzrand“ – GR₂₋₃ – „Okraj porostu dřevin“.

- Je ideální rostlinou k zakládání [bylinných lemů](#) porostů dřevin ve velkých přírodně krajinářských parcích, kde ji můžeme [kombinovat](#) např. s *Alchemilla mollis*, *Iris sibirica*, *Geranium sylvatica*, druhy rodu *Helleborus*, *Polygonatum* a jiné. Obzvláště vhodné je kombinovat ji s druhy, taky vyžadujícími v půdě přítomnost rašeliny, jako jsou např. *Rhododendron*, *Astilbe*, japonské primulky, větší druhy kapradin apod.

Rodgersia podophylla, *Primula* sp., *Astilbe* sp. mezi rododendrony

Rodgersia pinnata v záhonu před porostem dřevin

Rodgersia podophylla na okraji porostu

- Přirozeně působí a dobře prosperuje v blízkosti vodních ploch. Patří do skupiny rostlin „hodících se k vodě“. Jde o rostliny, které svým vzhledem a vyššími nároky na vlhkost substrátu působí přirozeně ve výsadbách v blízkosti vody, nepatří však do skupiny hygrofytů či hydrofytů.

Rodgersia pinnata s *Astilbe* a *Hosta*

- [Stinné](#) a vlhké partie [zahrad](#)

Rodgersia aesculifolia

Rodgersia sp.

- Velké skalky – stinné partie u vody

Literatura a odkazy:

Sieber, J.: Die Sichtung der Stauden. Teil 1. Geschichte und Beetstauden. Bonn: Förderungsgesellschaft Gaertenbau. 1990.

www.eFloras.org